

پایان نامه‌های منتهای هفتاد

در این مجموعه نظر آن است که پیشرفت فکری داروسازی ایران را در زمینه طبیعی آن و با خارج ساختن پایان نامه‌هایی که در گوشه کتابخانه از دیدمان پنهان شده‌اند، به نمایش در آوریم تا برای فهم زمان حاضر و یافتن حقیقت به ما کمک کند. گر چه بسیاری از مطالبی که امروز می‌دانیم، در آن هنگام نمی‌دانستند، تلاش این بزرگواران شالوده و پایه دانش کنونی ما و هدیه نسل‌های گذشته داروسازی است. بنابراین، شناخت و آشنایی با آن‌ها ضروری است. نام این مجموعه که انتخاب زیبای سردبیر نشریه، دکتر سیامک نژاد، است، بیانگر آن می‌باشد که این مجموعه از پایان نامه‌های ۷۰ سال پیش آغاز می‌شود.

در تهیه این مجموعه همه دوستان، آستین همت بالا زدند تا بتواند گیرایی لازم را داشته باشد. ایده این موضوع و هماهنگ کننده آن دکتر سرکندی بود که همواره علاقه‌مند به تاریخ داروسازی و ثبت و ضبط آن هستند. سرکار خانم امینی، مسؤول کتابخانه داروسازی که با تلاش و همت خود پایان نامه‌ها را انتخاب و عکس گرفتند. آقای یساره‌افرا که عکس داروسازان نویسنده پایان نامه را در اختیار ماهنامه دارویی گذاشتند و طراح نشریه که با طراحی این صفحات در زیباتر شدن مجموعه مذکور کوشیدند.

نکته‌ای که باید به آن اشاره کرد، در آن زمان هنوز دانشکده‌های داروسازی، پزشکی و دندانپزشکی از هم جدا نشده بودند و به عبارتی، مستقل نگردیده بودند. از این رو، در بالای پایان نامه‌ها با عبارت دانشکده پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی برخورد می‌کنید. ماهنامه دارویی رازی

توانا بود مرده دانا بود

دانشگاه تهران

دانشکده پزشکی داروسازی دندان پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکتری از دانشگاه تهران

دانشکده داروسازی

شماره پایان نامه ۱۸۷

سال تحصیلی ۲۴-۱۳۲۳

موضوع:

((بررسی شیرالان تهران و اطراف))

نگارش - اسحق شاد پور

متولد سال ۱۲۹۷

- ۱۷ -

ترکیب شیر در حیوانات مختلف:

معمولا تمام موغولاتی که در شیرکاو و سدق میکنند در شیر سایر حیوانات نیز تطبیق میکند و در بین هیچکدام از حیوانات هم ما نمیتوانیم یک ترکیب کاملا معین و مشخصی ذکر نمائیم. مقایسه شیر حیوانات مختلف از اینقرار است:

شیریز	شیرکوسند	شیرالاح	شیر زن	شیر گا و	
۱/۰۲	۱/۰۳۵	۱/۰۳۳	۱/۰۳۳	۱/۰۳۲	وزن مخصوص
۱۱۲	۱۷۰	۹۴	۱۱۲	۱۲۳	عداده خنثی
۴۸	۶۴	۱۱	۴۵	۴۵	مواد چربین
۱۲	۵۳	۱۷	۲۲/۱	۳۵/۵	مواد از ته
۴۸	۴۳	۶۶	۵۳	۵۳	لاکتوز
۷/۶	۱	۴/۵	۱/۸	۵	مواد معدنی

۱)

- ۶۸ -

نتیجه

- ۱ - شیر الاغ شبیه ترین و نزدیکترین شیر بشیرزن است و بهترین شیری است که بجای شیر مادر میتوان بکودک داد .
- ۲ - شیر الاغ از مواد چربی - مواد آلبومینوئیدی - لاکتوز - آب و املاح معدنی تشکیل شده است .
- ۳ - برای تعیین ترکیبات شیمیایی شیر الاغ تهران و اطراف چهار نمونه از نقاط مختلفه با رعایت اصول نمونه برداری شخصاً بدست آورده و چهار نمونه را مخلوط نموده و طبق روشی که قبلاً شرح داده شده است در آزمایشگاه شیمی مواد خوراکی دانشکده داروسازی مورد آزمایش قرار داده و نتایج آن از اینقرار است .

وزن مخصوص	عصاره خشک	چربی	کازئین	لاکتوز	خاکستر
۱/۰۳۱	۹۳	۱۴	۱۹	۵۸	۳/۵

- ۴ - شیر الاغ زانا دارای مفادیرکم مواد چربی است و مواد آلبومینوئیدی است ولی دارای مقدار زیاد تر لاکتوز است .
- ۵ - شیر الاغ گاهی بواسطه حرارت متعقد میشود بعلاوه بدست آوردن آن نیز مشکل است . بنا بر این کمتر مورد مصرف عامه قرار میگیرد .
- ۶ - موقعیکه مادر نتواند با بستن خود بکودک شیر بدهد و همچنین شیرگاو برای بچه ناسازگار باشد (بعمل سوسو ها ضمه و ضعف بسیار کودک) بنا بر این بظنل باید شیر الاغ داد .

پایان

توانایود هرکه دانا بسود

دانشگاه تهران

دانشکده پزشکی داروسازی دندان پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکتری از دانشگاه تهران

دانشکده داروسازی

موضوع : بررسی شراب های تزوین خصوصا شراب شاهانی

سال تحصیلی : ۱۳۲۴-۲۳ شماره پایان نامه ۲۰۰

نگارش : اسحق ابوترابی

متولد : ۱۲۹۸

رئیس هیئت قنات

کارمند

کارمند

- ۶۳ -

نتیجه آزمایش شراب قوی میخوسو تر

نام های متداول	شراب مادرا	شماره ۳۰
خواص ظاهری	مزه شیرین	رنگه ترمز آبیالوشی
وزن مخصوص	۱/۰۶ گرم در ۱۰۰ درجه حرارت	
عصاره	در ۱۰۰ درجه حرارت ۳۴/۵ در لیتر	
الکسول	در ۱۶ درجه حرارت ۱۵ درجه حرارت	
اسیدیته کلی	۳۰۳/۲ گرم در لیتر بر حسب اسید سولفوریک	
تند	تند احیا کننده این شراب زیاد و با آزمایش انجام شده نتیجه	
	۶۴ گرم در لیتر بود است.	
ماده رنگی	ترمز الیالوشی طبیعی.	
خاکستر	۳ گرم در لیتر	

.....
.....
.....
.....

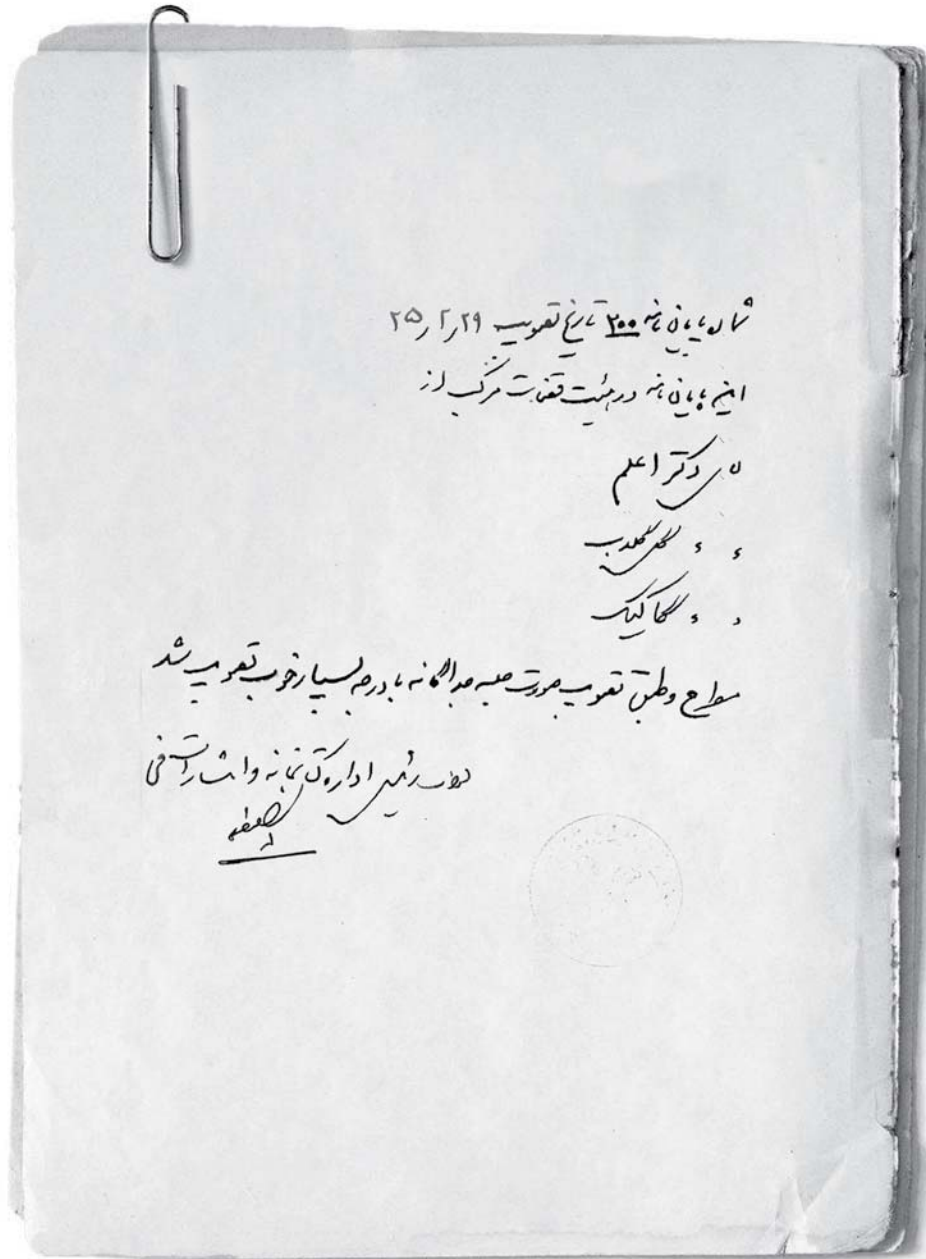
جدول خلاصه آزمایش شرابهای قزوین

نوع شراب	غلظت	عصاره	آلکل	امیدینه	قند	خاکستر
۱- شراب شماره ۱۰	۰/۹۹۵	%۲۱	%۱۳/۶	%۳۳۰۸۲	%۳۳۰	%۱۸
۲- " " ۱۱	۰/۹۹۷	%۳۰۳	%۱۳/۸	%۴/۶۰۴	%۳۶۲	%۱۹۷
۳- " " ۱۲	۰/۹۹۴	%۲۰	%۱۱/۹	%۳۲۱	%۱۱	%۱۷۸
۴- " " ۲۰	۰/۹۹۸	۱ ص ۱۹۹ %	%۱۴/۷	%۴۳۰۰۸	%۱۳	%۳۳۰
۵- " " ۲۱	۰/۹۹۷	%۳۱/۱	%۱۴/۳	%۵/۱۹۴	%۱۶	%۳۳
۶- " " ۲۳	۰/۹۹۸	%۳۸/۸	%۱۲/۱	%۴۳۰۷	%۲۲	%۳۳۰
۷- " " ۳۰	۱ ص ۲۰	%۳۲/۳	%۱۴/۳	%۲۳۰۲	%۶۴	%۳۳۰

و. ک. سرکندی
۱۴۰۲-۲-۲۵

توانا بود هر که دانا بود

دانشگاه تهران

دانشکده پزشکی - داروسازی - دندان پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکتری از دانشگاه تهران

دانشکده داروسازی

شماره پایان نامه (۲۲۲)

سال تحصیلی ۱۳۲۵-۲۴

موضوع: مضاب وانسرات دارویی آن

نگارنده: جواد شعارفقاری

متولد سال ۱۲۹۹

رئیس هیئت قضات

کارشناس

کارشناس

کتابخانه دانشکده داروسازی

شماره ثبت کتاب

تاریخ ورود کتاب

کتابخانه آنتون داروسازی

(ب)

عصاره آبنی خوب عتاب دارا زمانه قابل تبلوری بنام زینفیک ویک تسانن
(اسید زینفونانیک) میباشد .

تجزیه که در روی عناصه معمولی (زینفوس و لگاریس) بازار ایران -
(خراسان و اطراف تهران) بعمل آوردیم اهم نتیجه زیر خواهد است :

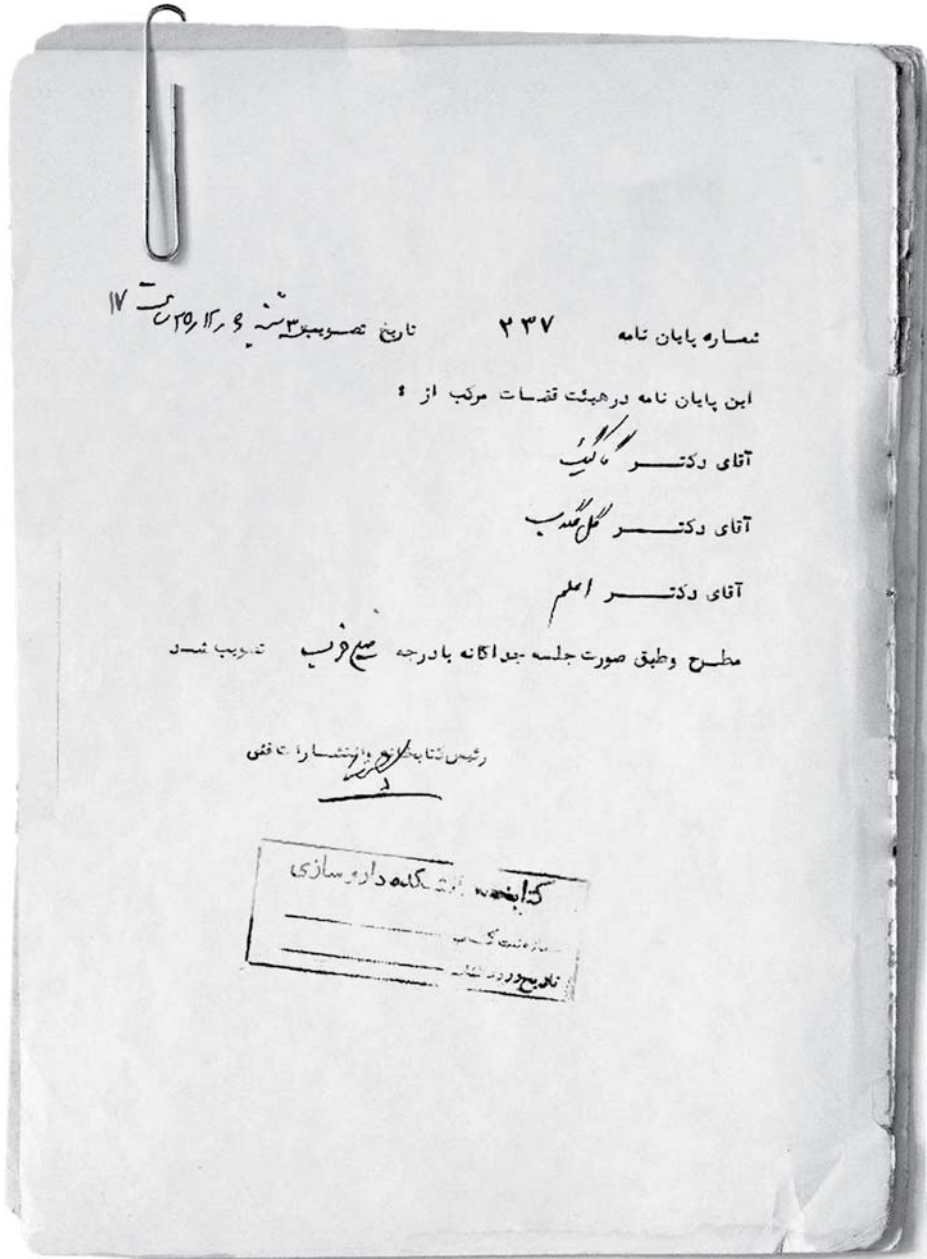
مواد آلی :

کلوکسز ۴۴/۴ % سادارز ۲۶/۸۸ درصد
گرمومسیلاژ ۲۸۰ % اسید بنه بر حسب اجد نارتیک ۰/۷۶ %

تجزیه خاکستر عتاب :

وزن خاکستر ۲۸۰ درصد

۰,۲۴ %	.....	CaO	کالسیوم
۰,۲۱۷ %	.....	MgO	مانیزیم
۰,۶۹ %	(alkali-total).....	K ² O	پتاسیم
۰,۰۴۵ %	.....	SiO ²	سیلیسیم
Trace	.....	Fe ² O ³	آهن
۰,۳۴۵ %	.....	P ² O ⁵	فسفر
۰,۳۲ %	.....	Cl	کلر

شماره پایان نامه ۲۳۷ تاریخ تصویب ۳۰ شهریور ۱۳۵۷

این پایان نامه در هیئت تقدسات مرکب از :

آقای دکتر گلشاید

آقای دکتر گلشاید

آقای دکتر اسلم

مطرح و طبق صورت جلسه جداوله با درجه مخزن تصویب شد

رئیس کتابخانه و انتشارات قتی
دانشگاه

کتابخانه دانشکده داروسازی
شماره ثبت کتاب
نوع و درجه کتاب

توانا برون دارکده دانایون

دانشگاه تهران

دانشگاه پزشکی داروسازی * دندانسازی

پایه ثان

برای دریافت درجه دکترا از دانشگاه تهران

دانشگاه داروسازی

سال تحصیلی ۱۳۲۱-۱۳۲۲

موضوع: تخم مرغ و تجزیه آن و تعیین مقدار کلسیم و فسفر

نکات: آقای دکتر عبدالعلی ناصح زاده

متولد سال ۱۲۹۹

رئیس هیئت قضات

تاریخ

کارت

XXXXXXXXXXXX

۲۵۸
شماره پایان نامه

پس از اینکه رسوب را از مایع بیواسطه صاف کردن جدا نمودیم اگر مایع صاف شده را به نسبت
 شان دهم یک رسوب فبرین دار تولید میشود (آ. کونیه (۱) شیمی بیولوژی سال ۱۸۹۲
 صفحه ۶۹۲) اگر این دو نوع الفبرین از سفید تخم مرغ جدا شود مایع حاصله فقط دارای
 الفبرین است با نام اول الفبرین

ملاحظه روی نتایج تجزیه ها

از روی اعدادی که نشان داده میشود میتوان پی برد که تخم مرغ مورد تجزیه از مرغ یا اردک است
 مقدار زرد تخم مرغ های مختلف و نیز مقدار زرد در تخم اردک و مرغ متفاوت است
 بنابراین تجزیه های مختلف را که در حقیقت حد متوسط تجزیه های مختلف است
 که توسط دانشمندان عملی شده است.

نوع مواد	مقدار در ۱۰۰ گرم	مقدار در ۱۰۰ گرم
	زرد تخم اردک	زرد تخم مرغ
آب	۴۹/۹۲	۵۲/۶
خاکستر معمولی	۱/۲۰	۱/۴
روغن ( )	۳۱/۲۵	۲۸/۰
عصاره آبی	۰/۸۴	---
وینلین محلول در آب ( )	۱۷/۳۰	۱۸
نسبت روغن به وینلین	۱/۸	۱/۵

1. A. Gauthier

نوع مواد	تخم مرغ ایرانی	تخم مرغ فرنگی	تخم اردن ایرانی
آب	۲۳/۸	۲۴/۱۰	۲۶
مواد چرب	۸/۵	۲/۵	۸/۲۵
عصاره آبی	۰/۲۵	۰/۲۸	۰/۲۰
خاکستر	۱/۰۶	۰/۲۵	۰/۸۸
لستین	۱/۲۵	۲/۲۲	-
کلسترین	۰/۳۰	۰/۱۴۵	-
مواد آلبرومینوئیدی	۱۳/۵	۱۳/۶	۱۱/۸
	۱۱/۰۶	۱۱/۱۹۹	۱۲/۶۳

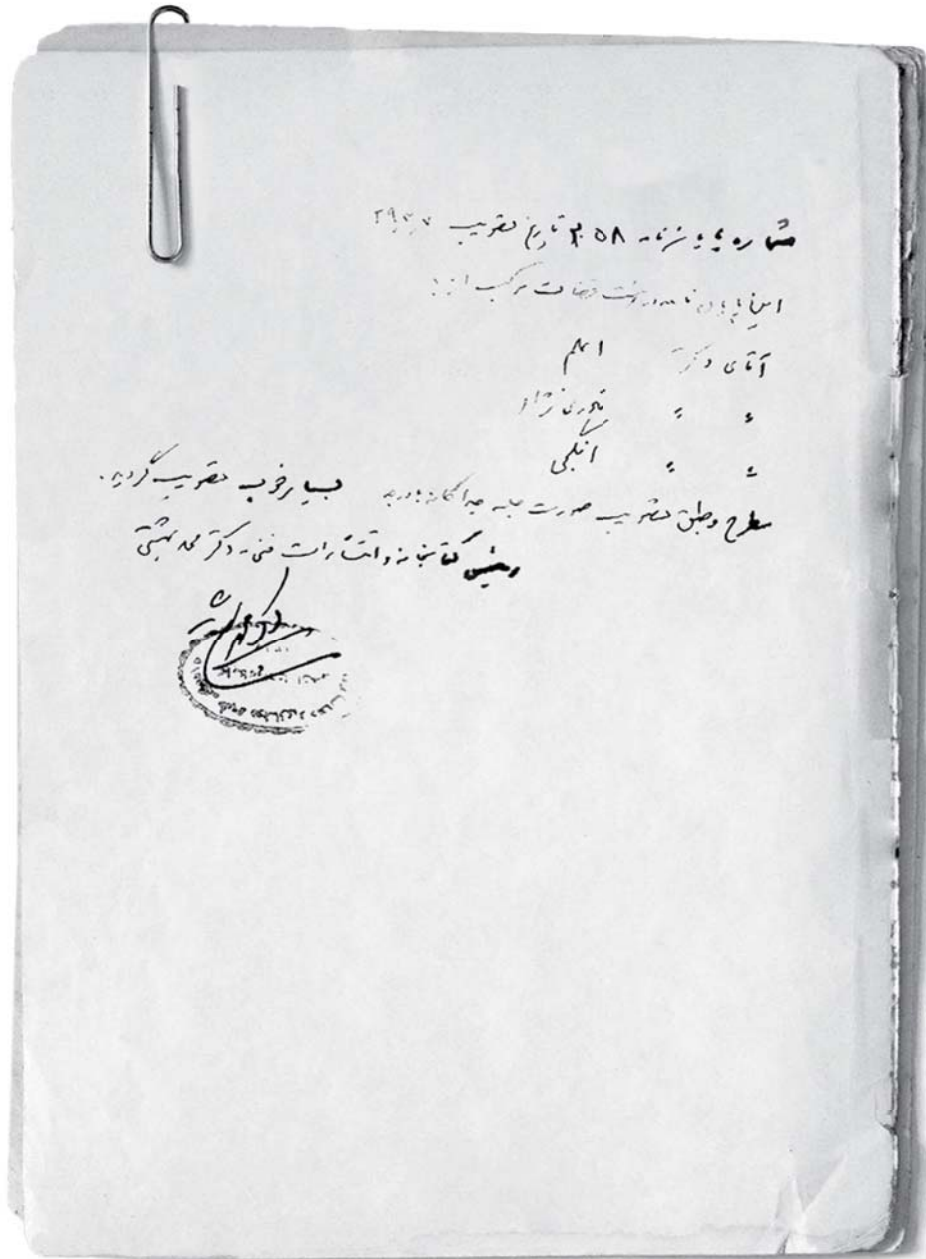
تجزیه خاکستر

کربنات	۱/۸
کلرور	۱۸/۵
سولفات	۱/۶۵

تقلبات : خوشبختانه تخم مرغ درفشائی آهنکی سفی محاط بود . و در سبب بد داخل آن غیرمیسراست . قلب در آن صورت نمیگیرد . ولی تخم مرغ در اثر ماندن فاسد میشود که - آنرا کهنکی گویند و چون فشا آهنکی آن دارای سوراخهای ریزی است اگر چنانچه در روی گاه و یا محل نامناسبی نگاهداری شود تخم مرغ طعم بدی بخود میگیرد .

خواص و فواید
۲۷/۲/۲۸

توانا برد هرکه دانا بود .

دانشگاه تهران

دانشکده پزشکی - داروسازی - دندان پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکتری از دانشگاه تهران

دانشکده داروسازی

شماره پایان نامه ۲۴

سال تحصیلی ۳۵ - ۱۳۳۶

موضوع استحضالات داروشناسی نازنج های مازندران بسویزه
(پاپلمر - بایبل - ماری - آمل)

نگارش : محمد اسمعیل تقوی .

متولد سال ۱۳۰۱ شمسی

رئیس هیئت قضات

کارمند

کارمند

- (مفصله ۱۱۲) -

بمعلول آمد از لحاظ مشابه مواد ترکیبی پیوسته اسید سیتریک

معلوم گردید که نارسنج با پیل سر منادیر بیشتر و میوه آن -

از سایر نشاط درخت سر برآب تر است.

۱۳ - آزمایش انجام یافته در آزمایشگاه راجع به کمیت اسانس

پیوست نارسنج نشاط مختلف مازندران و میوه آن در تابلوی

زیر خلاصه میشود .

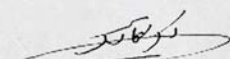
نام	مقدار اسانس پوست در %	میزه اسانس پیوست
با پیل سر	۳/۵ %	بسیار تلخ
ساری	۷/۸ %	تلخ
با پیل	۷/۱ %	کمی تلخ
آمل	۷/۷ %	تشریبا تلخ و بدبو .

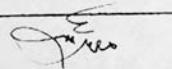
۱۵ - تخم نارسنج خشک نشده برای رشد گیاه آماده تر و با دوام تر

است در کشاورزی تخم خشک را برای ایجاد گیاه جدید بکار میبرند .

۱۶ - حیواناتیکه با تخم نارسنج تغذیه میکنند دارای شمر زرد رنگ

و سر چربی و فریب تر از سایر غنچهوارانند .

۲۹/۶/۲۰

۲۹/۶/۲۰

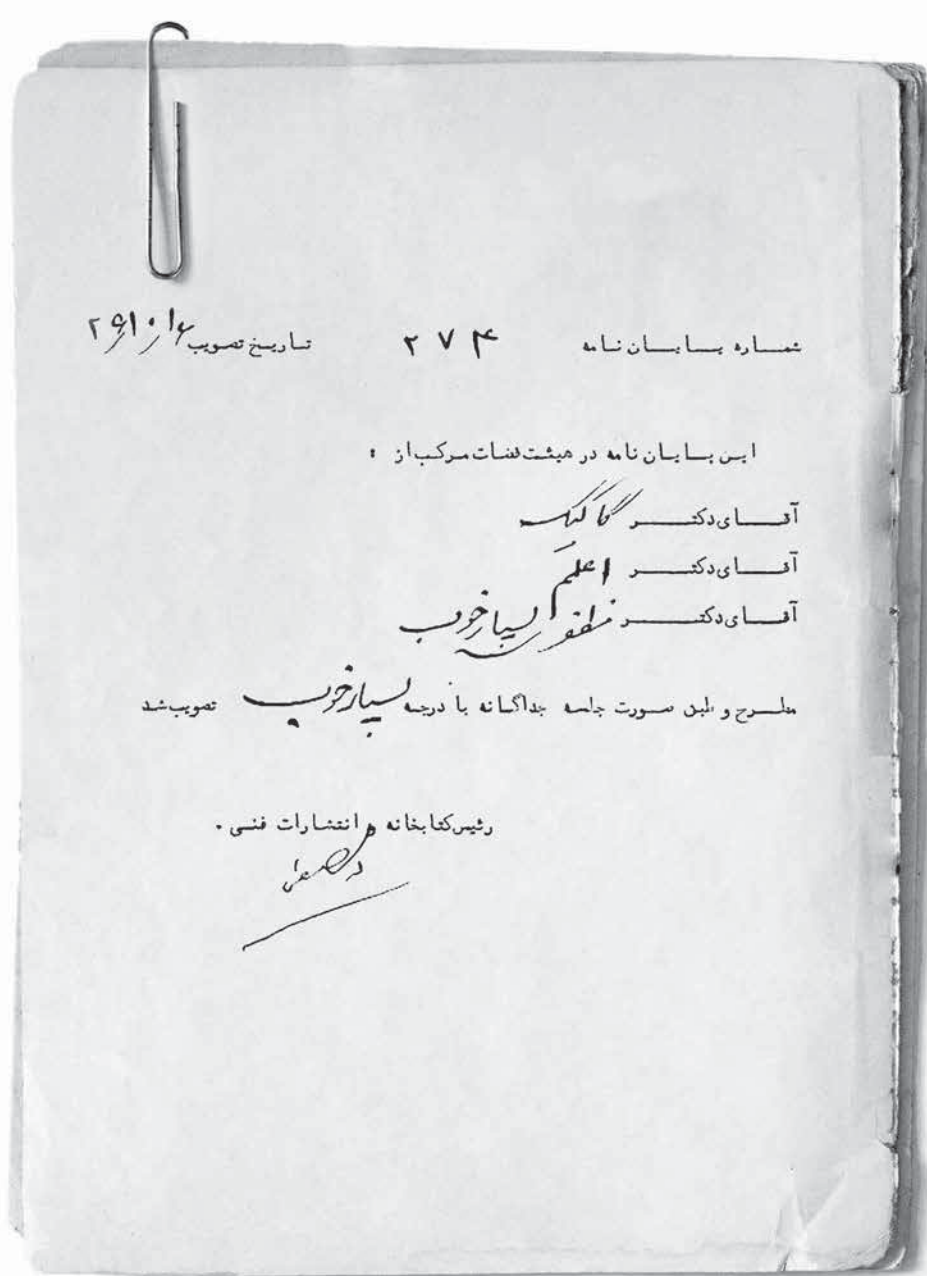
منابع اکتسابی

- ۱ - برهان فاضل   تالیف آقای محمد حسین فاضل
- ۲ - تغییر خیرهای جهان
- ۳ - نارسایی نیمبیک ۱۹۳۸
- ۴ - نغمه حکیم مومن سال ۱۳۱۹
- ۵ - مادیر مدیکال ۲ = ت

revue médicale - Planchon Butein

شماره پایان نامه ۲۷۴ تاریخ تصویب ۲۹/۱۰/۹۱

این پایان نامه در هیئت فنیات مرکباز :

آقای دکتر کامران

آقای دکتر اعلم

آقای دکتر منفرد بسیار خوب

مطرح و بلین صورت جلسه جداگانه با درجه بسیار خوب تصویب شد

رئیس کتابخانه و انتشارات فنی .

د. کمالی

توانا بودهرکده تا بود

دانشگاه تهران

دانشکده پزشکی داروسازی دندان پزشکی
بایان نامه

برای دریافت درجه دکتری از دانشکده تهران

دانشکده داروسازی

موضوع: تجزیه شیمیایی آبهای معدنی اتران، اصفهان
سال تحصیلی: ۲۵ - ۲۶

نگارش: رضا جبران

متولد سال: ۱۲۹۹

رئیس هیئت انفاة:

کارمند:

کارمند:

کتابخانه دانشکده داروسازی
شماره ثبت کتاب
تاریخ ورود کتب

شماره بایان نامه ۳۱۷

- ۹ -

که آنها را در بطریهای درب بسته ویدئوگرافی و دور از نور قرار دهند.

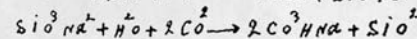
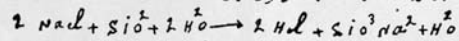
طیفه بندی ابهای کانی

ابهای کانی را بطور کلی بچند دسته تقسیم کرد که هر یک جداگانه به نسبتها مختلف رده بندی میشوند

(۱) ابهای کانی فلیاشی - اب بیکرینات - آزمون کوتیتر چنین عقیده دارد که در اعماق

زمین کلرور دوسیم با سیلیس و بخار اب ایجاد سیلیکات دوسیم را مینماید که این سیلیکات در

جایرت اب کازکریتیک دار ایجاد بیکرینات میکند. این فرمول ذیل

پس این ابها را میتوان باختصار سه دسته تقسیم کرد

(۱) چشمه ها - سرد که دارای بیکرینات دو کلسیم و مقدار از بیکرینات سدیم بوده و آنها را فلیاشی

ممنوع مینامند

(۲) دسته ابهای که دارای بیکرینات دو سد است و آنها را فلیاشی خالص مینامند و این چشمه ها

سرد و یا حرارت ملایمی دارند

(۳) ابهای کلرور بیکرینات سیباییند که دارای بیکریناتها و کم کلرور دوسیم و منیزیم و سولفات و سد

سیباییند و آب این چشمه ها کمی گرم است.

طریق استعمال این قبیل ابها - ابهای نامبرده بصورت استحمام - دوش - شرب و استنشاق

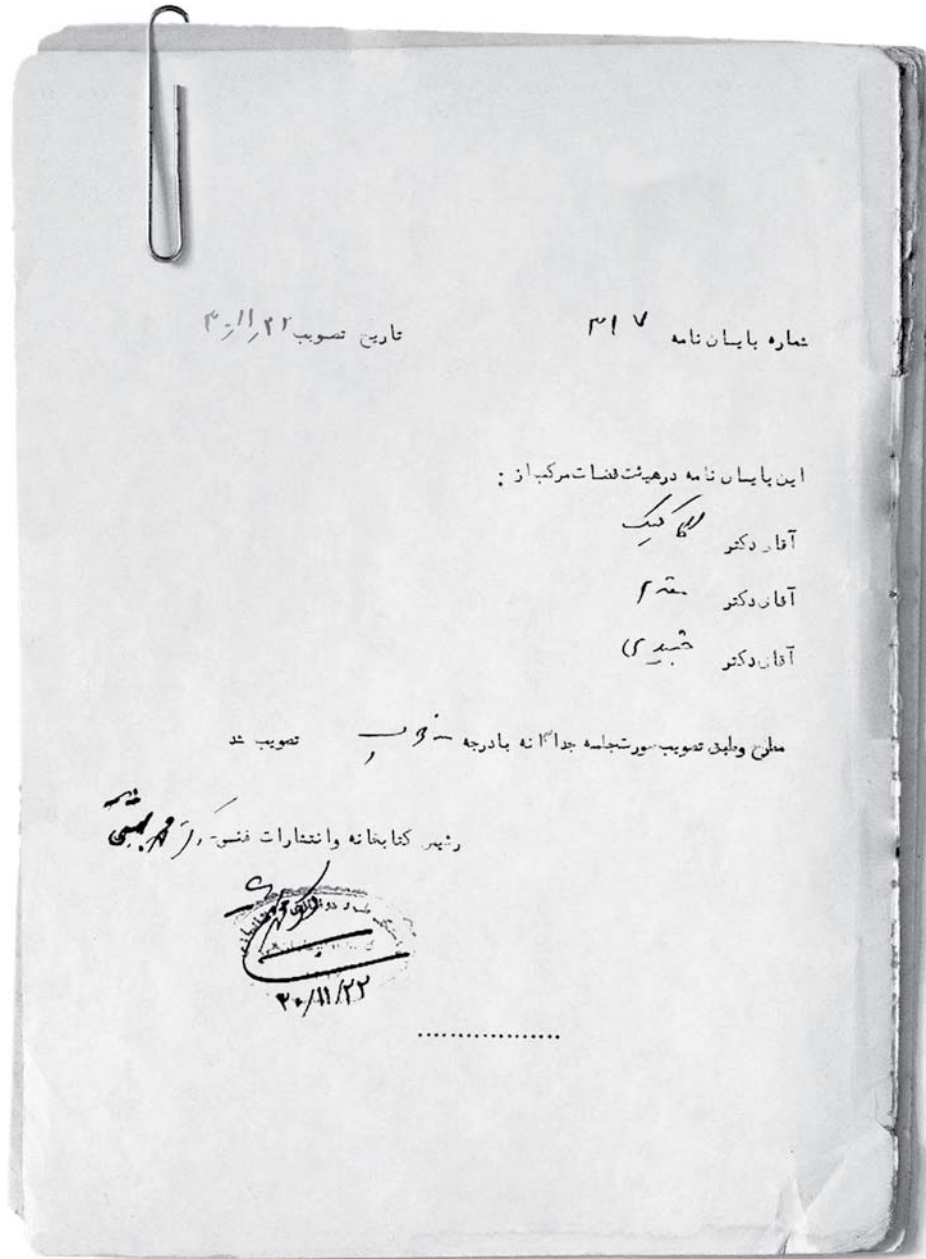

- ۵۵ -

جدول مقایسه آزمایشهای شیمیائی آبهای کانی اطراف اصفهان

آزمایشهای شیمیائی انجام داده شده	چشمه حوض مسرود	چشمه حوض کلهای	چشمه چهار حوض	چشمه حوض اما پرتقا	چشمه سرد حبیب آباد
سنگینی تام	۲۴۵/۳	۲۴۵/۳	۲۴۵/۳	۲۴۴/۶	۲۴۸/۸
سنگینی دایم	۱۶۳/۵	۱۶۸/۶	۱۵۳/۳	۱۶۳/۵	۸۴۳/۳
قلیائیت	۱/۰۵	۰/۷۵	۰/۶۰	۰/۸۰	۰/۲۵
کلرور	۱/۴۶۲۵	۱/۴۰۰	۱/۲۲۸۵	۱/۷۲۰۰	۳۰/۵۲۷۰
امونیاک	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
نیترات	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
نیتریت	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
سولفات	۱/۱۸۲۵	۱/۲۱۰	۱/۳۶۵	۱/۱۶۸۷۵	۵/۱۷
شیدرژن سولفور و سولفورها	۰/۰۵۱	۰/۰۱۷	۰/۰۴۵۵	۰/۰۱۷	ندارد
اهتک	۱/۴۰	۱/۴۰	۱/۳۰	۲/۸۰	۰/۸۰
منیزیوم	۰/۱۲۱۰۶۰۸	۰/۱۱۸۹۹	۰/۱۳۳۳۲	ندارد	۱/۸۶۳۳۵۴
مواد آلی در محیط قلیائیت (برحسب میلی)	۸/۴	۳/۷۳	۳/۶	۱/۳۰	۱/۰۲
مواد آلی در محیط آمینید (برحسب میلی)	۴/۳۶	۲/۱۲	۲/۵۲	۵/۵۶	۰/۲۰
حصاره خشک	۴/۹۴۶	۴/۶۲۸	۴/۵۲۱	۵/۶۷۸	۳۸/۴۴۴
کلسر	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
بسم	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
پد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
منگنز	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
انیدرید کربنیک (آزاد)	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
سلیسیس (برحسب میلی)	۲۰/۰۷	۱۶/۲۲	۱۸/۴۵	۱۴/۷۷	۳۳/۰۲
ارستیک	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد
اهتک	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد

تاریخ تصویب ۳۰/۱۱/۲۲

شماره پایان نامه ۳۱۷

این پایان نامه در هیئت فضاات مرکب از :

آقای دکتر لگا کبک

آقای دکتر سته

آقای دکتر خسرو

ملین واپسین تصویب سورت جمله جدا نه با درجه

رشته کتابخانه و انتشارات فنی

